

«Жаратылыстану» факультеті «Тарих және география» кафедрасы
Пәні: «Тарихты оқыту әдістемесі»

Тақырыбы: Тарих сабағында баспа мәтіндерін қолдану әдісі.

Сабақ өтілетін күн: 11.03.2026 ж. Сағ 13:15-14:05

Сабақ өтілетін топ: Тар - 23-1

Сабақ өткізетін оқытушы: Ж.Б. Мусабаева

Тақырыбы: Тарих сабағында баспа мәтіндерін қолдану әдісі

1. Мақсаты: Студенттерге тарих сабағында баспа мәтіндерін тиімді қолдану әдістерін тәжірибе жүзінде меңгерту, тарихи ақпаратты талдау, интерпретациялау және оны оқыту үдерісінде қолдану дағдыларын қалыптастыру.

2. Оқытудың міндеттері: Тарих сабағында баспа мәтіндерін қолдану әдісінің міндеті баспа мәтіндері негізінде тарихи ақпаратты іріктеу және құрылымдау дағдыларын қалыптастыру, мәтін мазмұнын талдау арқылы негізгі және қосалқы ақпаратты ажыратуға үйрету. Студенттердің әдістемелік құзыреттілігін арттыру, яғни мәтінмен жұмыс істеу тәсілдерін болашақ сабақта қолдана алуын қамтамасыз ету.

3. Тілдік мақсаттар: Тарихи мәтіндерді кәсіби тұрғыда талдап, мазмұнын ғылыми тілде жеткізе алады. Әдістемелік терминдерді (дереккөз, талдау, интерпретация, аргументация) орынды қолданады. Мәтін негізінде дәлелді пікір қалыптастырып, оны ауызша және жазбаша түрде ұсынады. Сабақ барысында қолданылатын нұсқаулықтарды, тапсырмаларды нақты әрі түсінікті құрастырады.

4. Құндылықтарды дарыту: Тұлғааралық қарым-қатынасты дамытуға және бағалауға мүмкіндік беретін жұптық және топтық жұмыстарды қолдану арқылы жүзеге асырылады, жеке тұлғаның пікірін ескеру және әрбір ойдың құндылығын құрметтеу жеке тапсырмада қамтылады; ұлттық сана-сезім, патриотизм.

5. Сабақ беру және оқыту әдістері:

Тақырыпқа қатысты тарихи құжаттарды талдау: студенттерге бастапқы дереккөздерді (хаттар, келісімшарттар, күнделіктер) беріп, оның мазмұнын, мақсатын және сенімділігін анықтау.

ИНСЕРТ әдісі: Мәтінді оқу барысында "V" (білемін), "+" (жаңа ақпарат), "-" (қарама-қайшылық), "?" (түсініксіз) таңбаларын қолданып, белсенді оқылымды жүзеге асыру.

Венн диаграммасы: Екі түрлі баспа мәтініндегі (мысалы, екі түрлі тарихи көзқарас) ұқсастықтар мен айырмашылықтарды салыстыру.

Фишбоун (Балық қаңқасы): Мәтіндегі тарихи оқиғаның себеп-салдарлық байланыстарын талдау және жинақтау, дәлелдеу.

«Кейінкерге хат» тәсілі: Тарихи мәтінді оқығаннан кейін, студенттердің сол дәуірдегі тұлғаға өз ойларын білдіруі. Мәтінге сұрақтар қою және талқылау.

Тақырыптық топтастыру: Мәтіннен негізгі ұғымдарды, даталарды және тұлғаларды бөліп көрсету.

Есебі

Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз университеті «Тарих және география» кафедрасының сеньор-лекторы Мусабаева Жаннур Бегалиевна Тараз қаласы №61 орта мектебінің базасында «Тарихты оқыту әдістемесі» пәнінен Тар 23-1 тобының студенттеріне «Тарих сабағында баспа мәтіндерін қолдану әдісі» тақырыбында ашық сабағын өткізді.

Сабақта студенттер топтық және жұптық жұмыс форматында белсенді әрекет етіп, берілген мәтіндер бойынша өз ойларын дәлелді түрде жеткізе алды. Сабақ барысында мәтінмен жұмыс, ой қозғау, талдау және жинақтау, дәлелдеу сияқты әдістер тиімді қолданылды. Бұл өз кезегінде студенттердің сыни ойлау, зерттеушілік және коммуникативтік дағдыларының дамуына оң ықпал етті.

Сонымен қатар, сабақта болашақ тарихшы мұғалімдерге арналған әдістемелік бағыт күшейтіліп, студенттер тек білім алушы ретінде ғана емес, сонымен қатар педагог ретінде де қарастырылды. Олар берілген тапсырмалар негізінде мектеп оқушыларына арналған шағын сабақ элементтерін құрастырып, баспа мәтіндерін қолданудың тиімді жолдарын көрсетті.

Бағалау үдерісі қалыптастырушы сипатта жүргізіліп, кері байланыс беру, өзін-өзі және өзара бағалау әдістері қолданылды. Бұл студенттердің оқу жетістіктерін объективті бағалауға және өз іс-әрекеттеріне рефлексия жасауына мүмкіндік берді.

Сабақ соңында рефлексия кезеңі ұйымдастырылып, студенттер өздерінің алған білімдері мен дағдыларын саралап, сабақтың практикалық маңыздылығын атап өтті. Көпшілік студенттер баспа мәтіндерімен жұмыс істеудің әдістемелік қырларын түсінгендерін және оны болашақ кәсіби қызметтерінде қолдануға дайын екендіктерін білдірді.

Қорытындылай келе, өткізілген ашық сабақ өз мақсатына жетті деп бағаланды. Сабақ барысында студенттердің танымдық белсенділігі артып, тарихи мәтіндермен жұмыс істеу дағдылары қалыптасты. Сонымен қатар, олардың кәсіби құзыреттіліктері дамып, теориялық білімді практикалық тұрғыда қолдану мүмкіндігі жүзеге асырылды.

11.03.2026 ж.
Шерхан Мұртаза атындағы
Халықаралық Тараз университетінің
Тар-23-1 тобының студенттеріне
"Тарих сабағында баспа мәтіндерін қолдану әдісі"
тақырыбында ашық сабағы өтті